
АНАЛИЗА ПОСТОЈЕЋИХ НАЧИНА И РОКОВА ПЛАНИРАЊА ИНСПЕКЦИЈСКОГ НАДЗОРА

УСЛУГЕ АНАЛИЗЕ У ПРОЦЕСУ СПРОВОЂЕЊА ЗАКОНА О ИНСПЕКЦИЈСКОМ НАДЗОРУ
Редни број јавне набавке 404-02-51/20/2016-02
Партија 2: Унапређење планирања инспекцијског надзора

Београд, децембар 2016

Садржај

Увод

1. Анализа планирања инспекцијског надзора;
2. Анализа процене ризика, као и управљања ризицима и обавештавања о ризику;
3. Анализа превентивног деловања и предлог/модела процедура које се односе на превентивно деловање инспекције.
4. Израда методологије планирања инспекцијског надзора заснована на утврђеном стању у области инспекцијског надзора и процени ризика;
5. Анализа и методологије циљева и индикатора делотворности (учинка) инспекција, који би се користили као параметри у планирању инспекцијског надзора..

УВОД

- Анализу планирања инспекцијског надзора;
- Анализу процене ризика, као и управљања ризицима и обавештавања о ризику;
- Анализу превентивног деловања и предлоге/моделе процедура које се односе на превентивно деловање инспекције.
- Израда методологије планирања инспекцијског надзора заснована на утврђеном стању у области инспекцијског надзора и процени ризика;
- Анализу и методологију циљева и индикатора делотворности (учинка) инспекција, који би се користили као параметри у планирању инспекцијског надзора.

Анализа инспекција спроведена је кроз анкету - упитнике, анализу годишњих планова и извештаја инспекција које такве планове и извештаје израђују и који су доступни јавности, анализу законске и подзаконске регулативе, анализу упоредне праксе, претходних истраживања и других јавно доступних докумената и информација о раду инспекција.

У току израде извештаја ради добијања информација о ставрном стању у области инспекцијског надзора одржани су и састанци са руководиоцима инспекција, начелницима инспекција и инспекторима, и то у следећим инспекцијама:

Управна инспекција;

Инспекција за заштиту животне средине;

Туристичка инспекција;

Инспекторат за рад;

Санитарна инспекција.

Анализа Тржишне инспекције заснована је искључиво на desk research методологији (анализи јавно доступних докумената, података и информација).

Упитници су обухватили питања из следећих области:

- Основи подаци
- Капацитет и организација инспекција
- Ризици, планирање, превенција и јавност рада
- Оцењивање рада инспектора

Упитници се налазе у прилогу овог извештаја и чине његов саставни део.

1. АНАЛИЗА ПЛАНИРАЊА ИНСПЕКЦИЈСКОГ НАДЗОРА

Планирање је свакако најбитнији задатак сваке организације односно организационе јединице (без обзира на њену величину и облик организовања), како би деловање сваког појединаца који раде заједнички у тимовима било делотворно и ефикасно. Планирање је захтеван процес који тражи свесно и јасно одређивање смерова деловања и темељење одлука на искуству, знању и исправним проценама. Планирањем се превазилази јаз између онога где смо сада и онога где желимо ићи.

До доношења Закона о инспекцијском надзору, питање планирања инспекцијског надзора није било системски уређено, односно систем планирања није био успостављен, а сам надзор се углавном базирао на представкама трећих лица и искуствима инспектора, што не мора нужно да одговара стању у области и постојећим ризицима. На основу истраживања које је прошле године спровео УСАИД Пројекат за боље услове пословања – Анализа пет инспекција у Републици Србији (Тржишна инспекција, Републичка грађевинска инспекција, Туристичка инспекција, Инспекција рада и Управна инспекција), налази су показали да 30.71% испитаника не прати стање у области инспекцијског надзора, а да чак 49,52 % испитаника-инспектора не врши процену ризика приликом инспекцијског надзора. Међутим, примећује се да се стање у инспекцијском надзору битно мења. Од када је Закон ступио на снагу, уложени су значајни ресурси у подизање капацитета инспектора, одржане су бројне обуке, заузимају се заједнички ставови инспекција, повећава се знање и искуство инспектора. Све то заједно препознато је од стране привреде, која је задовољнија радом инспектора и њиховим међусобним односом. Према резултатима истраживања које је текоће спровео УСАИД Пројекат за боље услове пословања „Анкета 1000 предузећа“ за 2016. годину, инспекцијски надзор је од стране српских привредника оцењен као област у којој је дошло до значајног побољшања. Чак 81% испитаника тврди да су инспектори добро обучени, а 72% испитаника да су прописи о инспекцијском надзору лако доступни и јасни.

Када је у питању планирање инспекцијског надзора, важно је истаћи да су и пре доношења Закона и увођења обавезе доношења планова инспекцијског надзора, поједине инспекције у свом раду користиле разне инструменте (пре свега процену ризика) како би обезбедиле што већу ефикасност у свом раду (то су пре свега инспекције које имају велики број надзираних субјеката). Тако нпр. Пореска управа користи алат „Порески аларм“ преко којег се могу пријавити пореске неправилности, које Пореској управи служе као један од параметра за процену ризика. Анализа ризика се ради софтверски, а за избор надзираног субјеката за редовне контроле постоји велики број критеријума. Резултат анализе су спискови субјеката који испуњавају задату комбинацију критеријума, на основу којих се израђују оперативни планови и врши одабир субјекта тј. обвезника за контролу. Такође, Тржишна инспекција приликом припреме планова, издваја области надзора и типове/врсте субјеката надзора на основу процене ризика. Процена ризика се вршила за производе и базира се на информацијама са RAPEКС система за брзо обавештавање и узбуђивање или НЕПРО портала о небезбедним производима.

У току ове анализе и у оквиру упитника и током разговора са инспекторима анализираних инспекција, инспектори су истакли на који начин прате стање у области и да ли су увели процену ризика, односно на који начин врше планирање инспекцијског надзора.

Табела бр.1

Инспекција	Да ли пратите и анализирате стање у области	На који начин пратите и анализирате стање у области	Да ли сарађујете са привредним удружењима, невладиним организацијама и другим субјектима, ради прикупљања података
Тржишна инспекција	н/а	н/а	н/а
Туристичка инспекција	да	-На основу података прикупљених у поступцима инспекцијског надзора -На основу података добијених помоћу контролних листи -На основу података прикупљених од државних и др органа -На основу расположивих статистициких података	да
Управни инспекторат	да	-На основу података прикупљених у поступцима инспекцијског надзора -На основу података прикупљених од државних органа и др. органа -На основу података прикупљених од физичких и правних лица	да
Инспекторат рада	Да	-На основу података прикупљених у поступцима инспекцијског надзора -На основу података прикупљених од државних органа и др. органа -На основу података Централног регистра обавезног социјалног осигурања	да
Санитарн инспекција	да	-На основу података прикупљених у поступцима инспекцијског надзора -На основу података добијених помоћу контролних листи -На основу података прикупљених од државних и др органа -На основу расположивих статистициких података -На основу информације из ПКСрбије, Лекарске коморе Србије, Националне организације потрошача	да
Инспекција за заштиту животне средине	да	На основу података прикупљених у поступцима инспекцијског надзора	не

На основу прикупљених информација може се закључити да све анализирани инспекције које су попуниле и доставиле упитнике прате стање у области, те им то служи као један од параметра за израду планова инспекцијских надзора, стим што је главни начин праћења стања у области на основу података прикупљених у поступцима инспекцијског надзора. Међутим, уочава се значајно унапређење у овом сегменту планирања и то да се инспекције све више приликом процене стања у области ослањају на статистичке податке и податке прикупљене од других органа. Ово нас наводи на закључак да планирање прелази на виши ниво и да објективност (које се заснива на прикупљању података из више извора, знању, искуству, размени информација) замењује субјективно виђење инспектора базирано искључиво на искуству.

Табела бр.2

Инспекција	Да ли сте увели процену ризика	На који начин сте интегрисали процену ризика у планирање инспекцијског надзора	На који начин сачињавате планове надзора	Ко у оквиру Ваше инспекције припрема планове надзора
Тржишна инспекција	н/а	н/а	н/а	н/а
Туристичка инспекција	делимично	Полазећи од постојећег стања и претходног искуства о ризицима у областима контроле и у односу на одређене територије, локације и раније контроле привредног субјекта	Полазећи од програмских активности Сектора, кадровских и материјалних могућности, а у складу са постојећим стањем, претходним искуством, потребом тржишта (сезонско пословање привредних субјеката)	Руководиоци организационих јединица
Управни инспекторат	не	/ без одговора	/ без одговора	/ без одговора
Инспекторат рада	делимично	Одељења, одсеци и група инспекције рада, планирају редовне инспекцијске надзоре код послодаваца према процени ризика која је извршена на основу контролних	Према процени ризика која је извршена на основу контролних листи и на основу стања у области безбедности и здрављу на раду у појединим делатностима које	Начелници одељења, шефови одсека и руководиоци групе инспекције рада у сарадњи са инспекторима рада

		листи и на основу стања у области безбедности и здрављу на раду у појединим делатностима које је констатовано надзорима у претходном периоду	је констатовано надзорима у претходном периоду, односно према приоритетима у смислу броја повреда на раду, на основу утврђеног рада "на црно" у претходним надзорима, на основу нива ризика у одређеним делатностима	
Санитарн инспекција	да	На основу процене вероватноће ризика и обима штетних последица дефинисан је степен ризика за сваку делатност односно надзирани субјекат, на основу чега се одређује и динамика инспекцијског надзора	У односу на процењени степен ризика, одређује се број и динамика инспекцијских надзора. У одређеној мери инспекцијски надзор се обавља и по захтевима локалне самоуправе, МУП-а, тужилаштва, Управе царина	Начелник одељења, шефови/руководиоци одсека/група
Инспекција за заштиту животне средине	делимично	Учесталност инспекцијског надзора према процени ризика	Ове године по процени ризика, а до сада поједине области на основу искуства инспектора	Начелници одељења и шефови одсека

Табела бр. 2 нам говори да процена ризика још увек није узела маха у анализираним инспекцијама, те да се налази у зачетку када је у питању планирање инспекцијских надзора (изузев Санитарне инспекције која процену ризика врши већ десет година). Тако нпр. на основу одговора из упитника који је доставио Управни инспекторат може се закључити да Управни инспекторат још увек не врши процену ризика нити своје планове надзора заснива на тој процени, с обзиром да је у упитнику наведено да није уведена процена ризика, док су одговори у вези са планирање изостављени. Међутим, током спровођења ове анализе, разговора са инспекторима у Управном инспекторату, других доступних података и аката, изводи се нешто другачији закључак, односно да Управни инспекторат на основу процене ризика из свог делокруга, а према искуству инспекције из претходног периода и сагледавања ризика који се односе на будући период, попут почетка примене одређеног закона, извесности донођења и

ступања на снагу дпређеног закона, извесности одржавања избора и др., припрема Предлог годишњег плана који садржи списак закона над чијом применом ће се спроводити инспекцијски надзор и друге релевантне податке. Годишњи план рада Управног инспектората усваја Влада, сагласно члану 21. Закона о управној инспекцији и члану 10. Закона о инспекцијском надзору.

Сходно томе, мишљења смо да процена ризика од стране управне инспекције постоји у одређеном облику и заснива се на анализи промена у предметима надзора и очекиваним дешавањима и променама у наредној години (процена ризика у Управном инспекторату се заснива на стручној слободној проценом и искуству инспектора).

Такође, иако Тржишна инспекција није директно учествовала у анализи и није доставила упитник, а на основу свих других доступних докумената и података, закључује се да Тржишна инспекција приликом прављења годишњих планова (области надзора и врсте субјеката надзора) исте заснива на основу процене ризика. Наиме, процена ризика се у оквиру Тржишне инспекције ради за:

- производе и базира на информацијама са RAPEX-а или NEPRO и
- привредне субјекте на основу претходних предмета или информација из суда.

Међутим, процена ризика се врши слободном проценом и базирана је на претходном искуству инспектора и руководилаца. Оно што свакако утиче на бољу процену ризика у оквиру Тржишне инспекције јесте постојање информација о свим предметима тржишне инспекције у електронском облику од 2010. године, што доприноси и квалитетнијем праћењу стања у области.

Процена ризика и правилно утврђено стање у области су предуслови за успешан инспекцијски надзор, што је препозато и уређено Законом. Закон уводи обавезу да се инспекцијски надзор спроводи у складу са плановима инспекцијског надзора. Чланом 10. Закона прописано је да се план инспекцијског надзора заснива се на утврђеном стању у области инспекцијског надзора и процени ризика. Инспекције су дужне да сачињавају стратешки (вишегодишњи) и годишњи план инспекцијског надзора (који се спроводи кроз оперативне – полугодишње, тромесечне и месечне планове надзора) и да поступају у складу са њима. Такође, ако у току реализације годишњег плана инспекцијског надзора дође до промене околности на основу којих је процењен ризик и урађен план, инспекција је дужна да усклади план са новонасталим околностима. Основна улога планирања јесте управо да план одговара реалним потребама, јер се само на тај начин обезбеђује сврсиходност плана.

Члан 8. Закона прописује да инспекција прикупља податке и прати и анализира стање у области инспекцијског надзора која је у њеном делокругу. Ти послови укључују прикупљање и анализу података добијених помоћу контролних листи, вођењем анкета и истраживања јавног мњења и другим непосредним прикупљањем података, података прибављених од државних органа и ималаца јавних овлашћења, статистичких и других података, прикупљање и анализу инспекцијске, управне, судске и пословне праксе из одговарајуће области инспекцијског надзора и друге сродне послове. На основу утврђеног стања и процене ризика инспекција припрема план инспекцијског надзора, иницира доношење, измене и допуне закона и других прописа, уједначава и објављује праксу инспекцијског надзора, предузима превентивне активности и предлаже органима управе и имаоцима јавних овлашћења предузимање активности и мера на које су овлашћени. Подаци се могу прикупљати и вођењем анкета и истраживања јавног мњења и другим непосредним прикупљањем података, као и од државних органа и других ималаца јавних овлашћења, који су дужни да сарађују са инспекцијама у поступцима праћења стања (добар пример за истраживање јавног мњења од стране инспекције је on-line упитник Санитарне инспекције АПВ). У погледу статистичких података, они се могу прибавити од надлежних органа и

организација које воде регистре, евиденције и базе података (разни званични подаци се могу пронаћи на сајту Агенције за привредне регистре, Републичком завод за статистику, јавно су доступни и бесплатни). На овај начин, законодавац додељује инспекцијама аналитичку функцију, а све у циљу ефикаснијег и делотворнијег надзора са једне стране и поштовање закона са друге стране. Праћењем и анализом стања у области прикупљају се поуздане информације о надзираним субјектима и на основу прописаних критеријума утврђује степен ризика (више о овоме у делу 2. Анализа процене ризика и управљања ризицима), планира, покреће и спроводи инспекцијски надзор. На овај начин се стварају услови да се инспекцијски надзор планира и да не зависи од пријава грађана, а да се инспекцијски ресурси усмеравају на надзор оних субјеката и делатности где то има највише оправдања, односно где је степен ризика већи.

Одредбе о праћењу и анализи стања су у сагласности и са одредбама члана 13. Закона о државној управи, којим је прописано да органи државне управе прате и утврђују стање у областима из свога делокруга, проучавају последице утврђеног стања и, зависно од надлежности, или сами предузимају мере или предлажу Влади доношење прописа и предузимање мера на које је овлашћена. Такође, планови рада инспекција уређени су и у одређеним посебним законима – Закон о управној инспекцији, Закон о пореском поступку и пореској администрацији, Закон о безбедности хране, Закон о здравственој исправности предмета опште употребе, Закон о буџетском систему и др.

Законом је прописано да инспекција, припрема, односно утврђује предлог плана инспекцијског надзора у вези са којим прибавља мишљење надлежних органа државне управе, односно органа државне управе са чијим делокругом су повезана питања из плана инспекцијског надзора, и мишљење, односно смернице и упутства Координационе комисије. Инспекција доставља Координационој комисији предлог годишњег плана инспекцијског надзора за наредну годину, који је усаглашен са мишљењима надлежних органа најкасније до 15. октобра текуће године. По прибављеном мишљењу, односно смерницама и упутствима Координационе комисије, годишњи план инспекцијског надзора се усваја. Инспекције су дужне да план инспекцијског надзора објаве на својој интерној страници.

Планирањем се омогућава оптимална расподела и употреба инспекцијских ресурса, који су доста скромни, поготово сада док су на снази мере фискалне консолидације. Увођење обавезе планирања надзора значајно ће унапредити инспекцијски надзор и утицати на правилно распорађивање ресурса сваке инспекције.

Према расположивим подацима од стране корисника овог Пројеката, инспекције су припремиле предлоге Планова инспекцијског надзора за 2017. годину и доставиле их Координационој комисији, те се сада налазе у поступку усаглашавања. Након усаглашавања инспекције ће своје планове инспекцијског надзора објавити на својим интернет страницама. Објављивањем Планова инспекцијског надзора на интернет страницама инспекција, не само да се обезбеђује већа транспарентност рада инспекција, већ се успоставља поверење између инспекција и субјеката надзора. Како је 2017. година, прва година, за коју постоји обавеза израде планова инспекцијских надзора на основу утврђеног стања и процени ризика, само праћење спровођења и реалнија слика о примени закона у овом делу, могућа је тек након протекла неког одређеног периода од момента вршења надзора на основу ових планова.

Међутим и пре прве оцене о спровођењу Закона у овом делу, односно да ли инспекције израђују планове инспекцијског надзора у складу са Законом, појавиле су се одрђене недоумице око

имплементације одредаба које се односе на израду планова, односно саму процедуру израде планова. Недоумице су се пре свега односиле на следећа питања:

1. Да ли се стратешки план инспекцијског надзора може донети након доношења годишњег плана инспекцијског надзора?
2. Да ли јединица локалне самоуправе план инспекцијског надзора инспекција које обављају поверене послове шаље на мишљење надлежним министарствима?
3. Да ли комисија за координацију инспекцијског надзора из изворне надлежности јединице локалне самоуправе може дати мишљење на план инспекцијског надзора за 2017. годину који се односи на целу организациону јединицу локалне управе надлежну за инспекцијски надзор/инспекцијске послове, у чијем саставу су инспекције које врше изворне и поверене послове инспекцијског надзора?
4. Шта се дешава ако надлежно министарство (Републичка инспекција) не да мишљење на прелогне планова јединица локалних самоуправа?
5. Када је у питању садржина плана надзора, да ли је довољно само одредити степен ризика или се морају дати елементи на основу којих је тај ризик процењен?
6. Треба ли у плановима надзора предвидети и унутрашње ризике и корективне мере (ризички који се односе на запослене и организацију) или се то остварује кроз листе пословних процеса.

Сходно питањима, мишљења смо:

1. Да се по редовном току ствари, а у складу са чланом 10. став 2. и чланом 44. став 6. Закона о инспекцијском надзору, стратешки план инспекцијског надзора доноси пре годишњег плана инспекцијског надзора. Међутим, ако из оправданих разлога није могуће да стратешки план претходи годишњем, сматрамо да се може и прво донети годишњи план. Годишњи план, свакако, треба да буде усклађен са стратешким планом који је у припреми. Чињеницу усклађености је целисходно навести и у самом годишњем плану инспекцијског надзора, тј. да је стратешки план у припреми, да се приликом припреме планова водило рачуна о њиховој усаглашености и да је годишњи план усклађен са нацртом/предлогом стратешког плана.

2. Да Координациона комисија, коју је основала Влада, спроводи хоризонталну координацију републичких инспекција у вршењу инспекцијског надзора као посла државне управе. Републичке инспекције спровode вертикалну координацију инспекцијског надзора као посла државне управе којег врше: 1) републички инспектори те инспекције на територији Републике (деконцентрација послова) и 2) инспекције аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе у вршењу поверених послова инспекцијског надзора као посла државне управе (децентрализација послова). Код поверених послова у питању је, према томе, исти посао - посао државе, тј. Републике, а не изворни посао локалне власти, само га не спроводи републички орган, него покрајински орган или орган јединице локалне самоуправе (градски, односно општински орган).

Сагласно члану 51. став 2. Закона о државној управи („Службени гласник РС“, бр. 79/05, 101/07, 95/10 и 99/14), органи државне управе задржавају и после поверавања послова државне управе одговорност за њихово извршавање. Чланом 12. став 11. Закона о инспекцијском надзору прописано је да координацију послова инспекцијског надзора из делокруга републичке инспекције поверених аутономној покрајини и јединици локалне самоуправе, применом овлашћења у вршењу надзора над радом прописаних законом којим се уређује државна управа, врши републичка инспекција. Одредба члана 12. став 11. Закона о инспекцијском надзору упућује на члан 47. Закона о државној управи, према коме је републичка инспекција овлашћена да у вршењу надзора над радом, поред осталог, од инспекције јединице локалне самоуправе којој су поверени послови инспекцијског надзора захтева податке о раду, утврди стање извршавања послова, упозори на уочене неправилности и одреди мере и рок за њихово отклањање, издаје инструкције, наложи предузимање послова које сматра потребним и др.

Из наведеног следи да републичка инспекција усмерава рад инспекције јединица локалне самоуправе (градова и општина) у вршењу поверених послова и путем давања мишљења на њихове предлоге годишњих планова инспекцијског надзора. Ако је одређене делове потребно поправити у плану инспекцијског надзора тих инспекција, републичка инспекција надлежног министарства указује инспекцији која врши поверене послове надзора на те пропусте и потребу њиховог отклањања и побољшања плана, а може и да изда и инструкцију из члана 48. Закона о државној управи, која би се односила на планове и планирање. Наведено следи и из члана 44. став 2. тачка 16) Закона о инспекцијском надзору, према коме годишњи извештај о раду инспекције обавезно садржи информације и податке са објашњењима о стању у области извршавања поверених послова инспекцијског надзора.

3. Комисија за координацију инспекцијског надзора над пословима из изворне надлежности јединице локалне самоуправе, према нашој оцени, даје мишљење првенствено на план инспекцијског надзора из изворног делокруга, будући да је мандат овог координационог тела координација изворних послова инспекцијског надзора. У овом мишљењу ово координационо тело може изнети и становиште и запажања о усклађености и координираности изворних и поверених послова инспекцијског надзора које обавља организациона јединица локалне управе надлежна за инспекцијски надзор/инспекцијске послове, у чијем саставу су инспекције које врше изворне и поверене послове инспекцијског надзора, јер су то непосредно повезани и организационо обједињени послови.

4. У ситуацијама када се надлежно ресорно министарство, односно републичка инспекција не изјасни на предлог плана инспекцијског надзора за поверене послове који врше органи јединица локалне самоуправе, мишљења смо да то не сме бити разлог да се план не донесе и да инспекција нема план на основу којег врши надзор. Наиме, у том случају се има применити правна претоставка „да је ћутање одобравање“, што је иначе посредно прописано и Пословником Владе (члан 47. став 3.), у којем се наводи да ако мишљење не буде достављено у року, сматра се да није било примедба.

5. У планове надзора било би добро навести и елементе на којима се заснива процена ризика, у складу са законом и подзаконским актима, макар у најосновнијем облику и садржини. Такође, процена ризика ће се постепено развијати, те се може очекивати да овај део у плановима буде временом знатно унапређен.

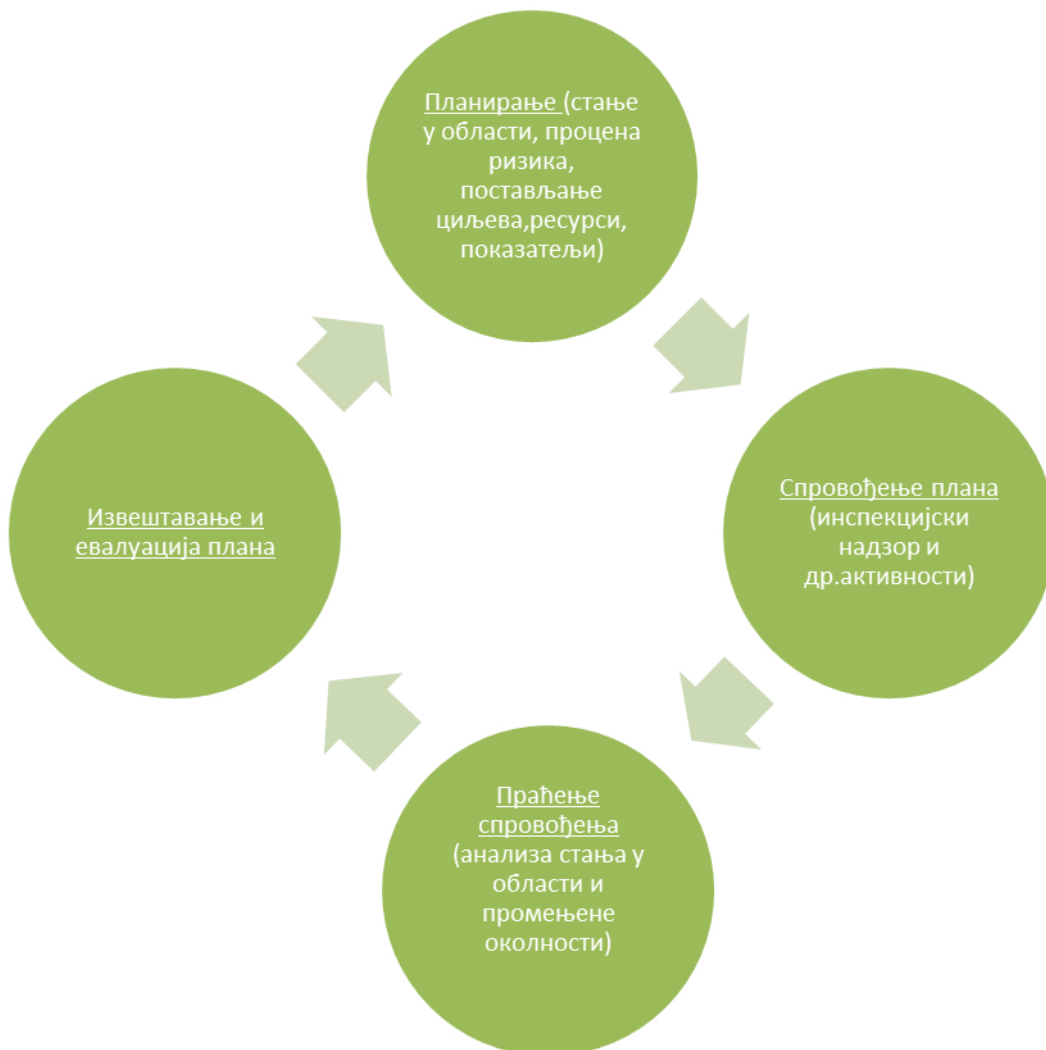
6. Ово су питања која се више односе на унутрашње планове, програме и процедуре инспекцијског органа а не на сам план инспекцијског надзора, и самим тим не би требало да се уносе у план надзора. Ризици који се односе на запослене и саму организацију свакако су важни али са аспекта управљања организацијом тј. инспекцијом, и у вези су са њеном ефикасношћу. како би се у складу са могућностима и способностима самих инспектора правовремено реаговало. У контексту плана инспекцијског надзора, ово питање треба се сагледати и у складу са чланом 10. став 3. Закона, којим се поред осталог прописује да план треба да садржи и податке о ресурсима инспекције које ће бити опредељени за вршење инспекцијског надзора (сложеније надзоре би требало покрити са више искуснијих инспектора који имају одговарајућа стручна знања, све потребне компетенције и обрнуто).

У циљу лакшег сагледавања процеса планирања (који се састоји из више међузависних фаза) припремили смо графикон, који би требало инспекторима да прикаже целовиту слику планирања.

Balkan Center for Regulatory Reform
Balkanski centar za regulatornu reformu

Графикон бр. Хх Циклус планирања и вредновања делотворности рада инспекција

Препоруке и закључци:

1. Примена методологије планирања инспекцијског надзора

Да би се остварила сврха Плана инспекцијског надзора (а не само испоштовала законка обавеза доношења истих), и да би инспекцијски надзор био делотворнији, потребно је континуирано праћење и утврђивање стања у области и планове заснивати на основу процене ризика. Искуства и знања инспектора су јако битна, али неопходно је да постоји и јасно утврђена методологија како би се успоставиле јасне смернице и правилан приступ приликом израде планова. Методологија која је саставни део овог извештаја разрађује одредбе закона и инкорпорира добру праксу у планирању инспекцијског надзора (део 5. Методологија планирања инспекцијског надзора заснована на утврђеном стању у области инспекцијског надзора и процени ризика)- Такође, поред смерница садржаних у методологији, потребно је да инспекције самостално развију посебне критеријуме за процену ризика из делокруга своје надлежности.

Креирањем и применом методологије обезбеђује се равноправан третман свих надзираних субјеката а свакако доводи и до уједначености праксе, и веће правне сигурности надзираних субјеката.

2. Унапређење (аналитичких) капацитета за припрему планова – стручно усавршавање израде свих планова инспекцијског надзора на основу анализе стања у области и процене ризика – циклус планирања (израда стратешких, годишњих и оперативних планова)

Током спровођења анализе дошло се до закључка да већина инспектора жели са побољша квалитет планова инспекцијског надзора и на тај начин обезбеди већу делотворност и ефикасност свог рада. Међутим, знатан број инспектора има проблем са одређивањем алата који ће све користити приликом оцене стања у области и процене ризика, начином долажења до релевантних података и координацијом и разменом података са колегама из других инспекција. Дакле, уочено је да у оквиру инспекција недостају људски капацитети и то пре свега аналитички капацитети (људски ресурси који су специјализовани за процену ризика и планирање). Такође, већина је указала да им је обука коју су похађали за примену новонасталих решења Закона о инспекцијском надзору знатно олакшала рад, и указали на потребу додатних обука на тему планирања, поготово у сегменту анализе и израде планова инспекцијског надзора. Ова препорука је и у складу са препоруком да се у оквиру инспекција тј. инспектората, успоставе и организационе јединице за студијско-аналитичке послове, процену ризика и планирање. Ове обуке би управо требало да тергетирају запослене у тим јединицама. Свакако ће квалитету израде планова инспекцијског надзора допринети и успостављање јединственог информационог система за инспекције е – Инспектор, који ће обезбедити ефикаснју комуникацију, доступност података о регистрацији, јавним сагласностима и пријавама, сарадњу, усклађивање и координацију надзора, преглед и праћење стања, процену ризика и тд.